

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antal könyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.
Nyitvatartásban egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányor
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 5 ft. —
Félévre . 2 ft 50 kr.
Negyedévre 1 ft 25 kr.
SZERKESZTŐSÉG:
Kényes utca, 175. szám
hova a lap szerkesztési
szét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
visszaadnak.

Dr. SZEBERÉNYI GUSZTÁV

m. kir. tanácsos és bányakerületi ág. ev. püspök.

A 300 ezer ág. evangélikus hívőt számláló bányakerület, annak 9 esperessége s 212 anya-egyháza szomorú gyásznapot ünnepel ma, midőn küldöttei által részt vesz Dr. Szeberényi Gusztávnak, jeles püspökének, temetésénél. Nem mérlegeljük e fájdalmas pillanatban a veszteség nagyságát; de midőn vázlatosan felsoroljuk le-
tűnt jelesünk életrajzi adatait, önként felhívjuk a közfigyelmet a sokunk által érzelt hiány nagyságára, mely sirbaszáltával keletkezett.

Dr. Szeberényi Gusztáv született 1816. okt. 8. Kochanócson, Trencsén vármegyében, hol a később országosan ismeretes és szintén Superintendens méltóságot viselt jeles apa, Szeberényi János, azon időben lelkészkedett. Épen püspök választás ügyében távol volt az édes apa a házikörből, midőn fia a napvilágot meglátta. Midőn aztán a püspök választás alkalmával értesült a családi kedves esemény híreről, tréfásan megjegyzi: „natus est nobis superintendens“, ki hitte volna akkor, hogy a tréfás ötlet valószínű jóslat lehet! A később Selmeczbányára költözött tekintélyes papi család a serdülő ifjút a magyar nyelv gyakorlati elsajátítása céljából a szecsői reformatus paphoz adá, mert Selmecznek tót s német tannyelvű iskoláiban s társadalmában vajmi nehéz volt még akkoriban magyarul megtanulni. Gimnasiunai tanulmányait Dr. Szeberényi Gusztáv Selmeczbányán kezdé s végezté. Az édesapa egykor maga is szegénysorsú tanuló lévén, emberbaráti szeretettel karolta föl a szegény, de kiváló tehetségű tanulókat sorsát. Nemes

versenyre tüzelvén saját fiait, mindig tartogatott azok mellett oly kiváló ifjakat, kik közül nem egy később jeles lelkész, vagy tanár szerepelt. A tanuló ifjuság körében is hullámokat vert az országos áramlat s a hagyományos latin classikai műveltség alapján mindinkább kiemelkedett a határozott magyar nemzeti nevelés s kivált az önnevelés gondolata. Homokay Pál tanár magyar irodalmi társaságot, Gümöri János tanuló magyar dalkart alakítván Selmeczbányán e század harmadik tizedében, a vállalkozók között a nyelv és zeneérzékében kiválólag fejlett Szeberényi is szerepelt. Egyik sikerült magyar költeményét nyomtatásban is örökölté a magyar önképzőkör.

Theologiai tanulmányait Selmeczbányán kezdvén s Pozsonyban folytatván, itt fűződött jelesebb iskolatársával nemes lelkére valló azon barátsága, melyet hanyatló kora végnapjaiban is oly melegen ápolt. Különösen Breznik Jánost, a selmeczi főgimnasium mostani jeles igazgatóját tüntette ki meleg barátságával, továbbá gyermekkori iskolatársát Kicska Dánielt és utóbb Tatay Istvánt. Tanárai által az előnyelvekben és zenében kiváló Szeberényi előkelő családokhoz ajánlatván nevelőnek, nemcsak gazdag összeköttetéseket szerzett, hanem megerősödött azon művelt társas modorban, tapintatos, lekötelező szives magatartásban, mely őt egész életén át jellemzé. A theologiai és bölcsészeti tanfolyamokat itthon végezvén, a jenai egyetemre iratkozott s különösen Hase dogmatörténelmi és rendszeres theologiai előadásait kedvelte. A szünnapokban sokat utazgatott. Bejárta Göttingát, Eisenachot, Hallet, Berlint s általában a nagyobb német egyházakat s fölkereste a jelesebb egyházi szónokokat és írókat. Így kötötte magát össze a

német protestantizmus azon hatalmas szellemével, mely a németek tudományában, művészetében, egyházzervezetében, családi nevelésében s köznevelésében és erkölcsös társaséletében talál igaz kifejezésre. Egyetemi tanulmányait végezve, alyja oldala mellett segédlelkészkedett, bár ekkor még inkább azon idea foglalkoztatá, hogy németnyelvű tanintézetben tanári állást foglaljon, mert löprengő lelkiismeretében sem a tót, sem a magyarnyelvűnek oly teljes birtozában nem érezé magát, mint mennyire őt az egy hívésre hatni képes lelkész-től megkivánta. Az életpálya megválasztására vonatkozó e tartózkodásának perczében Székács József ajánlatára a világi Bohus családhoz hivatott nevelőnek a nagyúri műveltség légköre, a gazdag összeköttetések előnye kiválólag kedvezett az öntudatra ébredt férfi szerencsés kifejlődésének s midőn 1843-ban Egyházas-Marótra hivatott lelkésznek, már a teljesen bevégtelt képzettség és öntudatos jellem egész erejével vette kezébe az egyházi hivatal minden befolyását, jogát és kötelességeit. Tíz évi egyházi hivataloskodás után a b.-csabai legnagyobb evangélikus gyülekezetet választá lelkészéül. A kisebb egyház körében szerzett összes tapasztalatainak értékesítésére itt kínálkozott nagyszabású alkalom. Föl is használta jelesünk a helyzet minden előnyét arra, hogy megszorítsa a b.-csabai népiskolák számát, kitüntetéssel megnyugtatólag nyugalomba helyezze az egykor érdemes, de már már a kor által túlszárnyalt tanítókat s alkalmazzon azok helyébe kipróbált ifjabb nemzedéket. Kiváló financialis érzékkel rendezte s fokozta az egyház vagyonát s később mint békési esperes, leikesedéssel dolgozott azon, hogy a most már virágzásnak indult özvegy árvaintézetet ugyanolyan gyarapodjék. 1867-től mint erélyes

TÁRCSA.

EMMUSKA ELSŐ BÁLJA.

Alig volt 16 éves a kis bakfisch, mikor először a bálba vitték.

Hosszas kérés után a mama megígérte, hogy a legközelebb tartandó bál mulatságra elviszi: a papa ugyan azt mondta, hogy még ráér, legalább a jövő farsangig de a mama kapacitálható volt és megígérte.

Már napokkal előbb nem volt más gondolat a fejében, mint az a bál; a meghívót, amelynek alján ott ékeskedett a karácsonyi szünidőt itthon töltő egyesült sár-szent bogárdi egyetemi és akadémiai polgárság százszor is elővette napjában, a rendezők neveit könyv nélkül tudta, suszter, szabó naponként kapták az üzenetet, hogy minden a rendes időben készen legyen az ebédnél folytonos vita a fölött, milyen legyen a frizur, magas-e vagy alacsony? hát a ruha? tiszta crème vagy kék betéttel? belépti díjat menyit fizessenek? A meghívón ugyan ott van: „beléptidij családonként 1 ft. 50 kr.“ de mellé van téve, hogy „felülízetések köszönettel fogadtatnak és a sár-szentbogárdi Kürtszavában nyugtáztatnak“, a szerkesztő is fiatal ember stb.

Végre megjött a nagy nap, mintha a természet is ünnepleni akarna, gyönyörű téli napra virradtak. Az egész napon senkinek nem volt pillanatnyi nyugta a mama utasításokat adott, hogyan kell magát egy fiatal leánynak a bálban viselnie még a papát is kihozta az első bál a sodrából. Estefelé elkezdődött az öltözködés a ruha derékban bő volt, ellenben szoknyákban szűk, a hajút nem találták a friseur várakoztatt magára, a cipő szorított. Végre mégis készen voltak. A mama még egyszer visszaidézte emlékébe mikor ő még kis lány volt, először ment a bálba. hajh szép idők voltak azok, a papával is ott ismerkedett

meg — a mire aztán a papa egyet sóhajtott és kisértet, hogy fogasson, álljon elő a szán, bálba mennek.

Gyönyörű téli este volt olyan mint a diákok novelláiban szokott lenni permetező hó, mely hóféhér pelyhekben hull alá, romantikusan fehérleő nádfedelű házak melabús hold. A csengő bongó szán gyorsan siklott végig Sár Szent Bogárd főutcáján és pár pillanatra mulva megállott a sár-szentbogárdi 17 fejű Sárkány előtt.

Egyenesen a táncterembe léptek (előszoba nem volt.) Az egész rendezőség fogadta őket: Garami Pepi meg Kövy képviselték a jogikart, a vörös szakállú Herzberger Náci keleti orrával az orvosit, Kánay Berchtold, a kántorképi hitjeltől a hittudományit, a gyógyszerészetnek is volt reprezentátora: Gusztai a gígerli patikus.

Ahányan voltak, annyi kar nyult a szép Emma vállal felé hogy leemeljék az elegáns „belépti“ vállairól „Méltoztassék nagysád“ — hangzott chorusban. Egy kis tolokodás után sikerült Pepinek kivívni az elsőséget, karját nyújtotta és bevezette. Náci meg Kövy aztán nekiestek a mamának és hosszas vonakodás után elfogva egy kezét, hatalmasat cuppantottak reája. Kánay leereszkedőleg nyújtá hittudományi kezét a papának, Gusztai, Pepinek régi rivalisa, megvető tekintetel vetve az elsielő párra elegánsan eltávozott.

Javában szólt a zene. Fekete Bandi szívhez szóloan húzta a talp alá valót. A közönség egy része valczert, más része csárdást táncolt mellette. Pepi udvariasan megkérdezte: „Gyönyörű Emma nagysád, Tersichoré melyik alkotásának kedvez?“ mirre egy igen“ lévén a felelet, jogász bravourral valczerre következett és elkezdte a leányt iszonyú gyorsassággal magával ragadni, közben feldöntöttek egy-két csárdást táncoló párt, de Pepi mindig kivágta magát egy elegáns „mille pardonnal.“ Végre, mikor egészen

kifogyott a szuszból a fess jogász megállt és lihegve karját nyújtá táncosnőjének.

— Mille pardon, ha tán nagyon kifárasztám, mille pardon.

— Ne-he-m vagyok fáradt libegé Emmuska. Körülnézve a táncteremben csupa idegen arc, látszik hogy először van a bálban, mindössze egy leány ismerőse van, jegyzőék Herminája. az meg olyan haragosan méri végig, hogy nem is meri megszólítani, bizonyosan a táncosát irigyli tőle.

— Nagysád ma először áldoz nyilvánosan a mulatság édes istennőjének?

— Igen — hangzott válaszul laconice.

— Bizonyosan szivrepesve várta e boldog pillanatot? — fűzé tovább a társalgást Pepi választékos stílusban.

— Igen — mondta Emmuska következetesen.

— Iszonyú hőség van a teremben, fordított egyet Pepi.

— Igen — hangzott rémesen.

Szerencsére e percben rágyújtott Bandi a legtüzesebb csárdásra és a karácsonyi szünidőt itthon töltő jogásznak nem maradt ideje az igen felett illően elcsodálkozni, körül fogta a leányka derekát és megforgatta amugy isten igazában, a gyors forgás közben azután könyöke összeütkezésbe jött Nácinak orrával, a ki folyton körülé settenkedett és már százszor is elmondá, szabad kérnem a következőre.

— Mille pardon, Nácikám mille pardon — kiáltá. mig Náci két kezét orrára tevé (egy kéz kevés lett volna) sietett a — kúthoz.

— Végre megszabadultam e vörös mozaítól — szólt Pepi.

— Oh ha tudná Emma nagysád — tolytatá olvadozó hangon — mily boldog vagyok. ha zavartalanul együtt lehetek és átölelve habbermetét belenezhetek mély tűzű szemembe, melyek élethüen vissza tükrözik az égnek azurkékjét! Oh ha tudán mi.y érzelmeket ébresztett fel bennem e rövid idő, mily kegyetlen harc

esperese a békési ág. ev. esperességnek, a szarvasi gymnasium épületének czélszerűbb felszerelését, kiépítését tervezte, sürgette s kivált a tanítóképzés gyakorlati irányát követelte. Székács József halálával a bányakerület püspökévé választott s 1872-től az egyházi közigazgatás szervezetében s kivált vagyoni állapotainak javításában fejtett ki halála kötelező, tervszerű tevékenységet. Egyház-látogatási utazásaiban pártatlan kitartást, ítéletkedéseiben böles tapintatot, hívek- s idegenekkel való érintkezéseiben kötelező előzékenységet, mondhatni fejlett diplomáciai érzéket tanúsított mindenkoron. Szervező tehetőségének köszönhetően azt is, hogy a bányakerületben rövid idő alatt két tanítóképző keletkezett, papi, tanári és tanítói özvegyek és árvák segélyezésére nyugdíjintézet létesült, tankönyvekkel, énekgyűjteményekkel az iskolák és egyházak bőven el lettek látva s általában élénkebb összeköttetés keletkezett egyházak, iskolák s az egyházi felső és alsó hatóságok között a közszükségnek megfelelő módokat mellett. A selmezi főgymnasiumot különösen kegyelvén, annak kerület s állam általi segélyezését eszközölve s befolyásával azon volt, hogy ne csak méltánylást és kitüntető elismerést, de igazibb s méltányosabb díjazást is nyerhessenek azok, kik a protestans köznevelődés körül papokul s tanítókul fáradoznak. Közbizalom által felkeresve B. Csaba országyűlési képviselője is volt két ülészakon át, bár a foglalkozási kör idegenszerűsége elvonván őt híveitől, reá nézve csakhamar terhéssé s elviselhetlenné vált. Czékus István tiszai ev. superintendens halála után királyi meghívó levéllel a főrendiházba hivatott. Felkészült ez új hivatás köréért. Reménykedve mondá, hogy nemes dicsvágya lesz ott is a magyarhoni protestans egyház érdekeit védeni, képviselni, habár lappangó betegsége nem engedé, hogy a főrendek gyűlésén csak egyszer is részt vehessen. Nem egyszer volt ő félreértéseknek, gyanúsításoknak tárgya, mintha a protestans autonomia leple alatt hódítani induló nemzetiségi veleilásoknak nem birna s tán nem is akarna erélyesen utjában állani. Itt is türelmessége, békülékenysége, méltányossága hozta őt sokszor a követeléseiben sokszor czélon túllövő világgal ellentétbe. Bizonyos azonban az, hogy a hányszor ilyen kényesebb természetű ügyekben fellépnie, nyilatkoznia alkalom kínál-

dul szivemben szóljak e vagy elhallgassam szivemnek dübörgő érzeményeit? Oh én szeretem, imádom, Oh kérem feleljen, szóljon mille pardon.

Emmiska szivrepeve hallgatta a gyönyörű szót, melyből csak pár szót értett meg. Pepi a mille pardonnal átszellemülve elhallgatott és a közeli székhez vezetve táncosnőjét, maga is mellé ült.

Fekete Bandi vadúl belec-ápván a zengő hírokból, elkezdte huzni a legujabb operettet (NB: a suhanc) Sorakozni a négyeshez kiáltá Kövy a rendező. Elegáns csoszogással sietett elő a gigerli patikus és meghajtva magát Emmuska előtt felkéré táncosnőül. Pepi bősülten ugrott fel. Van már táncosa és az én vagyok. Őn és mit szóló nagysága — felett Gusztó végtelen gunnyal. Ez vért kíván — vágta oda laconice Pepi a fess jogász.

Mint a villán, oly sebesen terjedt el a hír hogy Pepi meg Gusztó párbajt fognak vívni, hasztalan húzta már Bandi a legujabb operettet, hasztalan dirigált Kövy úr, a párok össze-vissza szaladgáltak; első figura helyett harmadikat csináltak, senki nem törődött többé a négyessel csak egy téma volt a párbaj. Emmuska az általános érdeklődés tárgya, jegyzők Herminája bosszusan jegyzé meg, hogy már 12 év óta bálozik, de még soha nem lett párbaj okozója, a Sár-Szent Bogárdi Kürtszava szerkesztője tollat, tentát kért és elkezdte írni a vezércikket.

Megtörtént amitől régen rettegnék. végre csakugyan bekövetkezett. Oh jaj beköltözött falaink közé az átkos visszavonás undok ördöge. Le fognak om-lani, mint hajdan Babylonnak, falaink és köztered, oh Bogárd és köztered pusztá lesz, mint a Sahara oáz-talan sivatagja. — Nem lehetett táncolni többé, kikial-tották a szünórát.

Garami úr az egész szünóra alatt Emmát mulat-talta, a mama előkereste a fekete téli kendőt és Emmus-ka nyaka körül csavarva együtt kimentek az étterem-be, a papa tovább aludt. Négyféle étel is volt: salámi, sajt, gulyás, pórkölt.

kozék, mindenkor a magyar állameszme, a ma-gyar kultura, a magyar nemzeti felsőség gondo-latának hive gyanánt mutatta be magát úgy bizalmasai szűkebb körében, mint az őt hiva-taloskodásában megfigyelő világ előtt.

Most e széles mederben meginduló egyéni fejlődés megszakadt, e sokra törő öntudatos erély szikrája kialudt. E hó 19-ikén érkezett a megdöbbentő halálhír. Elszólítá jelesünket az élet és halál ura, kinek hatalmát s mag nem szünő szeretetét oly ékesen s meggyőzően hirdeté százezerek előtt. A pogányok kincseiket dobták jeleseik sirjaiba, hogy ezzel is érzékbe-ötlővé legyék veszteségük nagyságát. — Mi a kegyelet, a hálás elismerés, a tisztelet hervadatlan füzérét tegyük jelesünk ravatalára, ki nem a miénk többé, de a változatlan múlté, az örökkévalóságé. **BENKA GYULA.**

Szabályrendelet az ebtartás tárgyában.

(Folytatás.)

4 §
A harapós természetű kutyák szájkosárral látandók el, a mennyiben pedig szájkosárral nem látatnak el, lánczonnal tartandók s csakis éjjel, bekerített helyen bocsátandók szabadon.

5 §
Az ebtulajdonos felelős a kutyája által okozott károkokért, ha mindazonáltal a kutya ingerlés következtében okoz kárt, azért az ingerlő felelős.

6 §
A kutyák kinzása tilos.

7 §
A tanyai és pásztor kutyák nyakára térdeiken alól 3 centiméternyire leendő nehezék függesztendő.

8 §
Minden a mezőn talált maga járó és kolonczezal el nem látott kutya kóbornak tekintendő és kiirtandó, a mezőn talált kóbor vadász-kutyákat az 1883. évi XX. t.-cz. 14 § értelmében a vadászatra jogosult pusztíthatja el.

9 §
A vesztség veszélyének elhárítása czéljából az ebtulajdonos, ha kutyáján feltűnő változást lát, ha a kutya bujkál vagy egészségi állapota előtte gyanússá lesz, tartozik a kutyáját elcsukni és ezt a község elő-járásának (rendőrkapitány) bejelenteni.

Ha a kutya még nem marakodott, kiirtása az előjáróság (rendőrkapitány) értesítése mellett meg van engedve és a kutya-dógtéren elásandó.

Az előjáróság a már marakodott gyanús kutyáról való jelentést beküldi a főszolgabíróhoz (rendőrkapitány-hoz), ki az ilyen kutyát vármegyei (városi) állatorvossal megvizsgálta.

10 §
Ha a vizsgáló állatorvos az ilyen kutyát veszélynek találja, az azonnal kiirtandó, vesztség gyanúja esetén, vagy ha a fertőzés gyanúja merül fel, tekintettel az 1883. évi VII. t.-cz. 67. §-ára, a kutya biztos helyen megfigyelés alá helyezendő s ha itt rajta a vesztség

A hölgyek kérték Garami urat, ne párbajozzék ne ontonon vért, mire Pepi esküdt, hogy neki már 23 párbaja volt, mindig győzött ő vág, vi, szúr, lő. — végre mégis megígérte, hogy a patikust nem öli meg, csak az egyik fülét vágja le, ami bizony elég szép kegyelem.

Szép Emma oly boldogan hallgatá; először van a báiban és már párbajoznak miatta, lebilincseli a legfessébb jogászt, akinek már 23 párbaja volt mindig győzött most is egy fület fog levágni. Szegény patikus nem lesz csak egy füle.

A szünóra után még egy lengyelke következett azután oszlani kezdett a társaság. Pepi hathatós segítségével előkerültek a ruhák és élén a szeméit folyton dörszölő papával, ki biztosítá Garami urat, hogy soha jobban nem mulatozt, megindultak. Pepi egész a szánig kísérte őket ott még egyszer kezet csókolt a mamának, kezet fogott a papával, meg Emma ő nagyságával — a kocsis a lovak közé csapott és a szán elindult.

Mikor hazaértek: Emmuska úgy szeretett volna beszélni, de a mama még az apa ráparancsoltak, hogy fekdüdjék le, az ő első báljáról beszélni ráér holnap is, most aludni kell.

Oly nehezen tudott elaludni, szivében élénken zajlottak az első bálnak emlékei.

Aztán úgy félálomban egyszerre úgy rémlett előtte, mintha ismét a báiban volna, mintha újra halaná Fekete Bandi zenéjét, az ablak alatt egyszerre megszólaltak az első éjjeli zenének akkordjai, mélan andalítóan:

„Kék szemednek ragyogását nem felejtem el soha, Mely ragyogott imént reám, mint a hajnal csillaga.“

Szeméihez szorítja a patyolat párnát és zokog örömeiben.

NEU SÁNDOR.

tünetei kétséget kizárólag mutatkoznak, kiirtandó, ha pedig a gyanús tünetek elmúlnak róla, a kutya, a megfigyelésből eredő költségeknek a tulajdonos által való megtérítése után, ennek visszaadatik. **(Vége köv.)**

Levelezés.

B. Csaba, aug. 21.

Tek. Szerkesztő Ur! Bányakerületi püspökünk Dr. Szeberényi Gusztáv temetéséről jövék. Ha arról is hozhatunk ítéletet, hogy valaki milyen nagy férfi volt, midőn temetését nézzük, úgy Szeberényi inposans temetéséről az elhunyt férfi rendkívüliségre kell következtetnünk. A temetés d. u. 4 órákor vette kezdetét. Ellátatlan nagy néptömeg lepte el a b. csabai két templom környékét. A vég tisztelettévők a püspöki lak felül indultak a nagy templom felé. Legeelő mentek evang. egyházunk oszlopferfia B. Prónay Dezső egyetemes felügyelő F. a b. nyi Teophil a bányakerület felügyelője Z. s. i. l. n. s. k. y. Mihály a békési esperesség felügyelője Z. e. l. e. n. k. a. P. a. l. a. t. i. s. z. a. i. és B. a. l. t. i. k. Frigyes a dunán inneni kerületek püspökei, a bányakerület majdnem minden esperese, megszámlálhatatlan sora a békési esperesség papjainak szintugy a többi esperességekből a legtávolabbi vidékről jöttek a lelkesek, a testvér egyház lelkeszei, az iskolák képviselői, tanító kurátorok és egyház egyszerű hívei egyletek testületek saját zászlóik alatt. Az elhunyt-nak ravatala az oltár előtt volt felállítva megszámlálhatatlan díszkoszorúk valóságos árjával ellepve. Rövid halotti ének után, melyet az egész templomi ezrekre menő gyülekezet zenge el, következtek a gyászbeszédok. Az első mely igen szépen volt kidolgozva elmondá tótul szószekekről B. a. c. h. á. t. Dániel budapesti esperes; Utána megszólalt a b. csabai dalkar egy oly tökélylyel elzengett gyászhymnusával, mely művészi tekintetben is számot tevő volt. Erre el mondá oltár előtt Z. e. l. e. n. k. a. P. a. l. a. t. i. s. z. a. i. kerület püspöke magvas beszédét. Hogy az egyház, mit nyert e püspökében ha arról eddig valakinek nem volt fogalma, meg nyerhette azt e beszéd meghallgatása által. Nem késünk kimondani azt, hogy Zelenka valódi mestere a szónoklatnak. Oda küzdte fel ő magát hol egyházunk legjelesebb szónokai helyt foglalnak, Zelenka után B. a. l. t. i. k. Frigyes püspök mondá el áhitatos imáját és áldását. Erre a templomból a felvégi temető felé vitték a nagy halottal. A sir felett egy pár szót H. a. n. d. e. l. Frigyes hontmegyei és imát A. c. h. i. m. Á. d. a. m. békési esperes mondtak. Immár, az a mi halandó volt, ott nyugszik, a sirban! Nyugodjék bekében!

Öcsöd aug. 17. 1890.

Tekintetes Szerkesztő ur! Szomorú hírt küldök bé ezuttal, nevezetesen tűz volt Öcsödön. F. hó 16—17-ke közötti éjjel 1/2 2 órákor a harangozó tűzet jelzett, melyre ijedten riadt fel a lakosság. A tűz Schweiger Jakab kereskedő üzletében támadt — az új piac téren — ki épen Kun-Sz. Mártonra ment a vásárra. A tűz bent az üzletben támadt s mikorra a nagy vasajtót kifeszítették már ijeszítő mérvet öltött s csakhamar elharapódzott a padlásra is. A cserép zsindeyes tető csakhamar kigyuladt és óriási roppogással égett. A helyszínén megjelenő tömeg nagy része csak a néző szerepre vállalkozott, épen ezért csak nagy nehezen sikerült a szomszéd házakat megmenteni, míg a kigyuladt ház földig égett. Szerencsére csendes idő volt, mert ha a tűz az előző széles éjjelen támad, akkor Öcsödnek nagy része a lángok martaléka lesz. A tűz keletkezése eddigé nem ismeretes, hihetőleg a késő esti pakolás alatti vigyázatlanság az oka. Nagy megbotránkozással kell itt megemlítenem azon sajnós eseményt, hogy a zürzavart néhány ember nem átalotta felhasználni arra, hogy a zavarosban halászson, a helyett hogy a tüzet lokalizálni segített volna. A tolvajok egyikét elfogták s hihetőleg rövid idő alatt elveszi méltó büntetését. Továbbá nagy hanyagságnak tartom, hogy egy 8 ezer lelket számláló faluban nem állítanak fel tűzoltóságot, jöllehet erre vonatkozólag ministeri rendeletünk van. Más vidéken 3—4000 lakost számláló városokban is van már tűzoltóság, melytől még az intelligencia sem vonja ki magát, sőt volt alkalmam főuraink egyikét is látni tűz alkalmával ki nemcsak nevével, de kezeivel is közreműködött a vész elhárítására. Kívánatos volna tehát hogy a ministeri rendeletet ne csak tudomásul vegyék, de teljesítsék is, egy falunkban mint a vidéken.

MOLNÁR MIKLÓS.

Ujdonságok.

— **Ő Felsége a király** születése napján, aug. 18-án, ünnepélyes nagy misét szolgáltatott főtiszt. Szirmay L. Árpád plébános, a helybeli r. kath. templomban. Nagyszámu s előkelő közönség gyűlt ez alkalommal össze, megünnepelni koronás királyunk 60-ik születése napját. — Ugyancsak e napon, a helybeli izr. templomban is tartott ünnepélyes istentisztelet. Tiszt. Reichard Markus rabbi emelkedett hangu szónoklatban kérte Isten áldását a koronás fejedelemre s az egész királyi családra. A

szépszámu l
melyet a tis
— H
egyház mel
lendő Dr. S
m. főrendih
pökének, a
szének foly
élete 74-ik.
18-ik évebe
kimulását.
4 órákor fo
hosszas hi
örök üdvét
A b.-csabai
— K
viselőstüle
egyellen tár
részeére ügy
— K
katársának
cimü műv
elfogadtatott
— E
helybeli izr
takarékpénz
kisasszonyt
mot zsúfolá
különösen
számban. A
örömszülök
ság az ifjú
— B
tizdedben S
martaléka
lokalizálni
— S
igazgatóját
Sajnálattal
jt (Hódme
hogy aligh
kérem ezt
reflektáló
tartva fenn
sárhely, 18
— M
egy része
jövedelme
Tiszta jöve
a négyele
Dr. Simk
20 kr. Po
Vilim Istv
Konc Zsig
Zsigmond
20—20 kr
Dr. Fuksz
2 frt. Kik
9 frt. Meg
özv. Poko
kiegészíte
a megjele
nása a
Szarvason
—
veskedjék
— A, Sz
a mellett
értelmiség
hogy mel
sítő stb s
ha oly n
szabályai
magas ér
biakhoz l
A megb
lanak: A
b a j a n
N a g y
illendő ap
kében, b
nyei" fel
c. hírebe
látjuk:
o s z t a
Mindenes
Pályavá
egy vezé
biot, d
potizmus
lizmust,
és a ki
továbbá
jezések
közönsé
tesz ta
megjegy
miségév

szépszámu közönség meghatva hallgatta a gyönyörű imát, melyet a tisztelendő rabbi Ó Felsőcsérei életéért elmondott.

Halálozás. A b.-csabai ágostai hitv. evang. egyház mély fájdalommal jelenti méltóságos és főtiszteletű Dr. Szeberényi Gusztáv urnak, kir. tanácsosnak, m. főrendiházi tagnak, a bányai kerület nagyerdemű püspökének, a b.-csabai ev. egyház példás tevékeny lelkészének folyó évi, augusztus hó 19-én reggeli 4 órakor, élete 74-ik. lelkesi hivataloskodása 48 ik, püspöksége 18-ik évében hosszú szenvedés után történt csendes kimúlását. A gyász istentisztelet folyó hó 21-én, délután 4 órakor fog megtartani. Leljen fáradt teste buzgó, hosszas hivataloskodása után nyugalmat a földben, leike örök üdvét a mennyekben! B. Csaba, 1890. aug. hó 19. A b.-csabai ág. hitv. evang. egyház Presbyteriuma.

Képviseleti közgyűlés. A községi képviselőtestület f. hó 22-én közgyűlést tartott, melynek egyellen tárgya a várossal kiegyezett regaletulajdonosok részére ügyvéd választása volt.

Keviczky Lászlónak, lapunk jeles munkatársának „Elbeszélések a magyar reform történetéből” című műve a Luther társaság pályázatán kiadásra elfogadtatott.

Esküvő. F. hó 20-án vezette oltárhoz a helybeli izr. templomban H a v a s Mór, a szentandrási takarékpénztár derék könyvvezetője, G r ó s z Lújza kisasszonyt, társadalmunk egyik bájos alakját. A templomot zsúfolásig megtölté a közönség valláskülönbség nélkül, különösen a szentandrásiak jelentek meg impozans számban. Az esküvőt barátságos estebéd követte az örömszülők házában. Kísérje állandó, zavartalan boldogság az ifjú pár frigyét!

B. Csabán aug. 21-én tűz ütött ki a II. tizedben. Szerencsétlenségre szeles volt az idő s a lángok martaléka 2 és egy fél ház lett. Szerencse, hogy a tüzet lokalizálni sikerült.

Színészeti ügy. A Makó féle színtársulat igazgatójától a következő levelet vettük: 1860/1890. Sajnálattal értesitem Szerkesztő urat, hogy utóbbi időben itt (Hódmező-Vásárhely) annyira jól folynak dolgaim, hogy aligha jut idő ez idén Szarvasra is átmehetni, kérem ezt becses lapjában közhírré tenni hogy más reflektálónak is hely adassék. A szerencsét tehát jövőre tartva fenn, maradok kitűnő tisztelettel Hódmező-Vásárhely, 1890. aug. 18. n. M a k ó.

Nyilvános számadás. A szarvasi fiatalság egy része által f. hó 16-án rendezett mulatságnak összes jövedelme 59 frt 89 kr. összes kiadás 47 frt 26 kr. Tiszta jövedelem 12 forint 54 krajczár, mely összeget, a négyelet pénztárának átszolgáltattuk. Felülfizettek: Dr. Simkovics György 20 krajczár Pöhl Károly 20 kr. Pollák Márton 20 kr. ifj. Mihály József 40 kr. Vilim István 20 kr. ifj. Winternitz Adolf 20 kr. özv. Kone Zsigmondné 1 frt 40 kr. Kone Gyula, Delhányi Zsigmondné. Bezeg Soma, Sailer N., Csernecky József 20—20 kr. Szirmay L. Árpád 40 kr. Ponyick Elek 20 Dr. Fuksz Ede 2 frt. Bárany Béla 20 kr. Lusztig Miksa 2 frt. Kikinday N. 20 kr. Karafia N. 20 kr. összesen: 9 frt. Megjegyezzük, hogy a 12 frt 54 kr tiszta bevétel özv. Pokomándy Sándorné urhölgy 14 frtra volt szives kiegészíteni. Fogadják ugy a felülfizetők, mint egyáltalán a megjelentek pártfogásukért s a város nagyerdemű tanácsa a helyiség átengedéséért őszinte köszönetünket. Szarvason, 1890. aug. 20. A RENDEZŐSÉG.

Beküldetett. Tisztelt Szerkesztő úr! Sziveskedjek alábbi soraimnak becses lapjában helyt adni. — A „Szarvas és Vidéke” felhőnapos szerkesztő bácsija a mellett, hogy nekem helyesírási leckét ad, jónak látta értelmiségem mérlegelésével is foglalkozni. Nem tudom, hogy mely kutforrás alapján tulajdonítja a mértékitelesítő stb szónak helytelen írást az én hibámnak, de még ha oly nagy vétségét követtem volna is el a helyesírás szabályai ellen, nem fogadnék el leckét az olyan — magas értelmi színvonalon álló — egyéntől, ki az alábbiakhoz hasonló nyelvtani és írástani hibát követ el. „A megbokrosodott lovak” című újdonságában ezek a alakok: A kocsin ülök nek az ijedtségen kívül egyéb b a j a nem történt. A „Jó a sietség” címűben így ír: Nagy sietséggel hivatta azonnal az orvost illendő ápolás végett. A „pálya választás” c. vezércikkében „b a l l e p e s e k é z e n f e k v ö” következményei” fele csodabogarat mutatog. A „gazdák és iparosok” c. híreben pedig a következő „kifejezési változatosságot” látjuk: A bizottság elhatározta, hogy tagjai között az osztalékot f. hó 11, 14 és 16-án osztja ki. Mindenesetre magas színvonalon álló értelmiségre vall a „Pályaválasztás” c. vezércikke is. Hogyne! hisz a ki egy vezércikkben összehoz fizikát, logikát, morált, ambíciót, diplomát, demokrátiát, akziomát, protekciót, nepotizmust, egzisztenciát, kontingenst, chauvinizmust, idealizmust, correctivumot, dualizmust, pozíciót, predestinatiót, és a ki prakticus, maliciosus, intelligens, problematicus, továbbá prosperát, gravitál, kvietál-féle szavak és kifejezések egész seregével úti agyon a jobb izlésű olvasó közönséget, mindenesetre magas classici műveltségéről tesz tanubizonyságot. Végül még csak azt kívánom megjegyezni, miszerint a helyett, hogy másnak az értelmiségével foglalkozd a t. Szerkesztő bácsi, okosabban

tette volna ha a száj és körömfájás. járványt nem szüntette volna meg olyan korán s az aug. 9-iki mezőturi mulatságra nem hitta volna meg lapjában a közönséget, aug. 10-én. A „Szerkesztő bácsi” lesz az oka, ha e közleménynek még (Folyt. köv.) RÁSPOLY, az a másik kíváncsi.

Térzene. A térzene rendezőbizottsága, tekintettel arra, hogy a falragaszok többször tévedésbe ejtették a közönséget, elhatározta, hogy arra határozott napot jelöl ki. E határozat értelmében tudomására hozzuk a közönségnek, hogy ezentúl minden szerdán tartatik térzene, rossz idő esetén pedig a rá következő szombaton.

A Károlyi-ház átalakítása. A volt Károlyi-féle, most a város tulajdonát képező nagy istálló átalakítása a folyó hó 25-én tartandó árlejtésen fog kiadni. Mint halljuk, az átálakitandó épületben a m. kir. pénzügyőség helyeztetik el.

Szomorú esztendeje van Brauner György, helybeli szabó iparosnak. A folyó évben egymásután halt el apósa, anyósa, felesége, s f. hó 21-én halt meg harmadik gyermeke.

Népszámlálás. A kereskedelemügyi miniszter a népszámlálás tárgyában újabb rendeletet bocsájtott ki, melyben felhívja a törvényhatóságok figyelmét hogy számlálási ügynökökül a község bizalmát bíró férfiak válasszanak, nehogy a népszámlálási munkát azon baihittel találkozzék mintha az oly célzatu puhatolás akarna lenni, mely új terhek kiszabására vezetne.

A Vishovics fele sikkasztási ügyben a pót-vizsgálat Békésvármegye közigazgatási bizottsága által elrendeltetett, melynek foganatosítására dr. Hajnal István és Hoffmann Mihály bizottsági tagok küldettek ki.

Véres verekedés volt f. hó 17-én vasárnap a Károlyi féle kertben. Az ott táncoló paraszt legények közt civódás támadt s mikor ennek lecsillapítása végett Ruzsinszki András községi rendőr közbelépett, egy Raksa Pál nevű legény neki rontott s a rendőr kezefején jókora sebet ejtett. Az ügy a járásbírósalg előtt áll.

Birtok felosztás A kondorosi Károlyiféle birtokot megvásárolt konsorcium tagjai végre megtudják kié mióssoda? Eddig a tarcsai ut áthelyezésének kérdése nem lévén tisztázva nem lehetett a birtok részeket kiosztani. Most már az ut áthelyezése megengedtetett s így jön a oédula huzás. Van is druck és gusztlás a gazdák körében!

Színészet. Mint biztos forrásból értesülünk, Csóka Sándor jól szervezett színtársulata, mely jelenleg Szolnokon a közönség teljes elismerése mellett működik, f. hó 28-án városunkba érkezik s megkezdí előadásait.

Lottó pör. Egy helybeli iparos társul fogadott a budai lottóházra egy kereskedő segédét, de mikor a ternó meglett, az atyafi tudni sem akart az oszlozko-dásról. A kereskedő segéd ragaszkodik az öt megillető részhez, s mivel egyezsége jutnia nem sikerült, kény-szerűlvé volt társát beperelni.

Öcsödön f. hó 20-án az izr. iskola javára tombolával egybekötött táncmulatság tartatott, mely a rendkívüli hőség miatt nem volt ugyan olyan látogatott mint a minőnek reméltük, mindazáltal elég sikerültnek mondható. A mi az anyagi részt illeti, befolyt összesen 165 frt 12 kr, kiadás volt 71 frt 30 kr. a tiszta jövedelem tehát melyet fenti célra átszolgáltattunk 93 frt 82 kr. Meg kell itt említenünk mindenkéltől Léderer Sándor urat Ózeshalmáról ki 25 trital járult ez összeghez; felül-fizettek továbbá: Fleischl Sándor 5 frt Budapest. Oláh Antal 3 frt Oláh Antal (Kunstmárton.) Rosenberger Bernát (Gy. L.) Varga Alajos, Fehér Béla 2—2 frt. Benedek J. 1 frt 50 kr. Sárközi Mihály 1 frt. Kohn Jakab 1 frt Bleier Mihály, Kohn Mór, Buzesko János, Nemes Antal Klein Miksa, Weinstein József és Kohn Mózes 50—50 kr. Az erkölcsi sikert a jelenlevő hölgyeknek köszönjük, kik közül többen a tombolajegyek eladásánál is közreműködtek. Jelen voltak: Györy Gizella, Kohn Hermin, Kovács Emma, Benedek nővérek (Nagy-Körös.) Porgeszl Ilonka, Wachs Malvin, Kohn Betti, Weinstein Regina, Dezső Lidike és Rechnovitz Ida kis-asszonyok. Az asszonyok közül: Györy Imréné, Buzesko Jánosné, Benedek Jakabné, Kohnné és Bleierné urhölgyek. Az egész közönségnek szives pártolásáért köszönetet mondunk S.

A járási főszolgabíró által közhírré tétetett hogy olyanok a kik a várossal egyezkedés meg-indítása előtt védekezés címén a regale közbirtokosság elnökségének felhívása folytán ott nevéket aláírták, később azonban perelni nem akarrán, nevéket az egyezségi okiratnak írták alá, kérdést intéztek hozzá hogy az előbbi aláírásokat vissza vonhatják e mikép? ezeknek válaszul s tudomásul adatik miszerint az egyezkedés megindítása előtt nevék aláírását visszavonhatják: nem kell egyebet tenniük, mint a regale közbirtokosság épületében megjeleni s ott kijelenteni hogy nevéket töröljék, mert a várossal egyezségeket irták alá s perelni nem akarnak.

Nagy pénz. Oros Gábor kondorosi szabó mester vasárnap reggelre azon vette magát észre, hogy tárcája, melyben egyebek közt két db. ropogós százás is volt, eltűnt Nagyobb társaságban mulatott a károsult s a mulatság zajában csendesen eltűnt a pénzes tárca tartalmával együtt. Eddig hasztalan kutatta a csendőrség. Pedig hát ez nagy pénz!

A Károlyi kertben a helybeli fiatalság egyrésze által rendezett mulatság minden tekintetben fényesen sikerült. (?) Fényesen, mert sok embernek szerzett örömet. A ki nem ment el, örült azért mert tünethetett, (?)

a ki pedig ott volt, örült mert jól mulatott. 3/4 órakor kezdte Pepi az elsőt. Látták volna csak milyen világosság lett ott egyszerre, a sok szép szem villantúze ugy ragyogott úgy csalogatott, s az „egy rész” járta faradásig. Majd mások is kedvet kaptak s az a kevés vig kedvel tánczolt hajrati 4 óráig Kik voltak ott? mindenki, a ki szereti az itthon s nem akar megrontója lenni a jónak. A lányok közül: Dérey Róza, Kernuch Aranka, Kone nővérek, Konstantinovic Szidi, Mihályi nővérek, Mokri Margit, Szendy Milus, Sziracky nővérek, Szlujka Lenke Trnyik Erzsike, Trsziyenzsky Jolán (Pozsony). Az asszonyok közül: Bugyis Andorné, Delhányi Zsigmondné, Dérey Péterné, özv. Kone Zsigmondné, Konstantinovic Györgyné, Mihályi Józsefné, Mikolay Mihályné, Pokorny Lászlóné, Salac Ferenccé, özv. Sárkány Jánosné, özv. Szlovák Jenőné Sziracky Jánosné, Trnyik Jánosné. stb. Egy szóval a rendezőségnek nem volt oka megbánni, hogy ilyen kemény fába vágta a fejszójét, mert a meg-jelentek kárpótolták őket a bosszúságért, a mit sokaknak távolléte okozott neki.

Meghívó. A békésmegyei régész- és közművelődési egylet aug. 31-én délután 5 órakor Békésen a bérházának dísztermében, nyilvános felolvasást és vándorgyűlést tart, melyre van szerencsém a megyei közművelődés iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd: Göndöcs Benedektől. 2. Hajnal Ábel emlékezete. Szabó Jánostól. 3. Békés története a XVIII-ik század végig dr. Karácsonyi Jánostól. 4. Múzeum igazgatói jelentés: Mogyoróssy Jánostól. 5. A pénztár állapota Borza Bélától. 6. Indítványok, zárt ülésen, Kelt Gyulán, 1890. augusztus hó. Dr. Karácsonyi János, egyl. főtítkár. Göndöcs Benedek, egyl. elnök.

Hymen-hír. Dr. Berényi Ármín, jeles gualai ügyvéd, jövendő hitestársául eljegyzé Bánréti Fuchs Jenny kisasszonyt Kis Czellen. Tartós boldogság kísérje a kö-tendő frigyét.

Beküldetett. Darida Mihály állásától felfüggesztett közbirtokossági pénztárnoknak a „Szarvasi Lapok” legutóbbi számában tett nyilatkozatára kijelentjük, miszerint e nyilatkozatban foglalt rágalmak megtorlása végett az eljárás folyamatban van; a főszolgabíró ur 2557/890 sz. határozata pedig, mellyel nevezett kérédkdik, a Nagyságos Alispán úr 8786/890 sz. határozatával megemmisítettett. Szarvas, 1890 aug. 22. A szarvasi reg. közb. Elnöksége.

Körözvény. Mezőtúr város rendőrkapitányi hivatala ismét egy körözvényt tett közzé, mely szőrint Busi Imre 10 éves fiu f. évi aug 9-én hajnalban gazdája Cs. Tóth Antal tanyájából nyomtalanul eltűnt. Terméte: sügár vékony, arca: hosszúkas, szeme: kék. Ruházata: kék csikos tarka ing, gyolcs gatyá, fekete posztó kalap, kék kötő.

Kutyabejelentés A községi előjáróság a megyei szabályrendelet értelmében felhívta a lakosokat, hogy f. hó 26-áig a birtokukban levő kutyákat a községi adóügyi irodában okvetlenül jelentésk be mert a ki el-mulasztja a bejelentést, 20 frtig fog megbírságotlítani. A bejelentési űrlapok a községi rendőrségnél kaphatók.

Közzemlére kitétel. Az útdadó és közmunkára vonatkozó megyei új szabályrendelet a város házán közzemlére van kitéve.

A kutya-bejelentési űrlapok kitöltése nem egy mulatságos jelenetre ad alkalmat a község házában. Egy hosszús úriember ekkép töltötte ki a számára kézbesített űrlapot: Nem kutyáldokom, kutyám nincs, nem is lesz! Egy másik atyafi pedig nagy komolysággal ad át egy kitöltött űrlapot az adóügyi jegyzői irodában. A bejelentések beszédésével megbízott községi közeg végignézi s mosolyog: „Hát aztán atyafi! hogy tudjam én meg ebből, hány kutyája v.n, mikor csak az van ide írva, hogy Kotvan András, kora: 64, „Hát kérem nines kutyám, azt azt gondoltam, hogy a magam esztendeit kell beírni.”

C S A R N O K.

Igénytelen szarvasi napló a század elejéről.

Fordította és magyarázatokkal ellátta: Mihályi József.
(Folytatás)

1819 Január 1-je hófergeteggel kezdődött. A tél egészben véve a mi vidékünkön egyike a legjobbknak, a minőt csak gondolhatunk. A hó lábnyi magas volt s a hideg mégis elviselhető. S ez a kellemes idő csak február 20-án engedett. Hirtelen elolvadt a hó, száraz szelek csakhamar járhatókká tették az utakat s szelek fujtak egész március 31-éig. April hava is 10-ig szeles volt. A hűvét 11-ére esett, a mikor derült idő és szélesend állott be. Reggelként der jelentkezett. Száraz idő tartott egész 25-ig, akkor eső és szél támadt. Elégé hideg volt, de derek nem mutatkozott s a fák elvirágoztak, a szőlő kizöldült, volt elég legelő April hava esővel és meleg napokkal végződött. Ez az idő tartott május havában is, már 9-én a mezők igen szépen állottak. A gabona nagyon olesó volt s nem jelentkezett még sem vevő. Két év előtt 1817-ben az emberiség könyörgött olesó kenyérért, most pedig mindenki jajgatott a gabona olesósága felett, annyira, hogy magok az üzlet emberei a kereskedők óhajították, hogy a gabona drágább legyen. A készpénz már annyira érezhe-

